

Consiliul Consultativ

05/4/3

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 18 octombrie 2005

Sediul central al ANRC

Participanți: v. doc 05/3/15

18 Octombrie 2005, 15.30-17.00/17.15-18.45

Introducere

Președintele urează bun venit participanților și precizează că este o ședință comună a celor 3 comisii, având în vedere agenda foarte largă. Dezbaterile vor fi înregistrate.

1. Adoptarea Agendei

Președintele atrage atenția asupra documentelor 1rev2 (agenda) și 2 rev1 (lista documentelor), cerând observații sau remarci.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele atrage atenția asupra documentului 3 (minuta întâlnirii din 4 iulie), aprobat prin mijloace electronice și inclus pe agendă spre informare.

3. Măsurarea calității serviciului poștal

Președintele dă cuvântul **directorului de reglementare tehnică a pieței** pentru a prezenta expunerea de motive (doc. 12), proiectul de decizie (doc. 10) și sinteza observațiilor primite (doc.11). Decizia

urmează logic desemnării CNPR ca furnizor de serviciu universal. Evaluarea respectării obiectivelor stabilite pentru serviciul universal este un subiect de actualitate, la nivel european, standardul EN13850 fiind declarat obligatoriu de Comisia Europeană prin publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. În urma consultării publice, ANRC a acceptat observațiile referitoare la terminologie și a respins celelalte observații (măsurarea fluxului real, implicarea altor organizații și implementarea altor standarde).

Poșta Română solicită reanalizarea art. 6(2), referitor la măsurarea fluxului real, având în vedere că serviciul prioritar nu este încă suficient dezvoltat.

ARMAD consideră că ar fi utilă consultarea sa la definirea eșantionării, precum și implementarea celorlalte standarde poștale publicate de CEN. De asemenea, apreciază că tarifele practicate de Poșta Română ar trebui să fie mai bine controlate de ANRC.

Șeful serviciului de reglementări poștale precizează că serviciul INFADRESS, utilizat intensiv de membrii ARMAD, nu face parte din serviciul universal.

4. Stabilirea tarifelor de interconectare pe baza unui model LRIC

Directorul de reglementare economică a pieței prezintă expunerea de motive (doc. 13), proiectul de decizie (doc. 4) și sinteza observațiilor (doc. 5), precum și cele două modele (doc. 6-9). Modelele propriu-zise (modelul pentru perioada de tranziție, doc. 6, și modelul hibrid, doc. 8) sunt foi de calcul Excel, disponibile în format electronic (fără datele confidențiale) și sunt însoțite de ghiduri de utilizare.

Consultarea publică a fost îndelungată, iar modelul a fost modificat pentru a încorpora observațiile primite. Tarifele urmează a fi ajustate, până la nivelul determinat pe baza modelului, în două etape.

Observațiile primite au fost contradictorii: potrivit unora, tarifele sunt prea mici, iar potrivit altora, prea mari. ANRC a încercat să evalueze aceste costuri cât mai precis: prin reconcilierea modelului top-down, realizat de Romtelecom și a modelului bottom-up, realizat de ANRC, a fost creat un model hibrid, ulterior calibrat pe baza unor date

suplimentare puse la dispoziție de Romtelecom. Acest model ține cont de utilizarea diferită a rețelei de către diverse tipuri de servicii.

ANRC a efectuat următoarele modificări ale modelului:

- Previziunile privind volumul total al traficului de voce au fost revizuite, rezultând o majorare a valorilor furnizate de model cu circa 3%;
- Volumul previziunilor privind serviciile de date și linii închiriate a fost revăzut, pe baza a două studii, unul realizat de ICC și unul realizat de ANRC;
- S-a ținut cont de faptul că cererea de servicii de date e concentrată în orașe cu peste 150 000 de locuitori;
- Serviciile de linii închiriate și de transmisiuni de date și, respectiv, serviciile de acces la Internet în bandă largă sunt modelate în mod distinct, pornind de la capacitățile existente pentru aceste categorii de servicii la nivelul anului 2003 și, respectiv, 2004 și utilizând rate de creștere diferite, ținând cont de capacitatea latentă a rețelei la nivel local;
- reducerea cheltuielilor de exploatare până la nivelul solicitat de Romtelecom în cadrul setului de observații inițiale;
- revizuirea pantei de ajustare a tarifelor, ceea ce a condus la majorarea tarifelor aplicabile în anul 2006.

Președintele arată că a fost un proces de consultare foarte laborios, iar ANRC a arătat deschidere pentru observațiile pertinente primite. Mai mult, ANRC va examina în continuare observațiile transmise de Romtelecom în cadrul ședinței Consiliului Consultativ.

Romtelecom apreciază că obiectivele ANRC sunt contradictorii, având de ales între utilizarea infrastructurii existente și stimularea investițiilor; având în vedere piața românească, ar trebui favorizate investițiile. Tarifele propuse nu țin cont de deficitul de acces al Romtelecom și sunt sub nivelul costurilor eficiente, iar consumatorii sunt defavorizați prin promovarea unei competiții nesănătoase.

Modelul elaborat de ANRC continuă să rămână teoretic, neținând cont în totalitate de caracterul specific al rețelei Romtelecom și al pieței românești. De exemplu, s-a ținut cont doar parțial de consumul redus de servicii, datorat puterii relativ scăzute de cumpărare, și de faptul că

cererea este foarte concentrată. Romtelecom nu beneficiază de economiile de scară înregistrate de exemplu de British Telecom.

Modelarea separată a serviciilor de voce și date este binevenită, dar ajustarea este incompletă. Pentru servicii de date și linii închiriate, modelul se bazează pe un studiu al ICC, considerat de Romtelecom ca nerealist.

Modelul ar trebui să țină cont de faptul că în perioada următoare cheltuielile operaționale vor crește, iar Romtelecom este deja foarte eficient și nu mai poate câștiga din disponibilizări de personal.

Tarifele de interconectare prea mici vor avea un impact major asupra Romtelecom, în condițiile unor tarife nebalansate.

Directorul de reglementare economică a pieței arată că ANRC este dispusă să analizeze și aceste ultime observații ale Romtelecom privind modelarea cererii neuniforme.

La solicitarea **Orange**, privind condițiile în care actualul model poate fi revizuit, **Directorul de reglementare economică a pieței** precizează că ANRC trebuie să asigure predictibilitatea cadrului de reglementare iar, teoretic, printre opțiunile aplicabile după 2007 pentru reglementarea tarifelor de interconectate se numără:

- Remodelare;
- Repopularea modelului;
- Price-cap.

ANISP, care și-a exprimat poziția și în scris (doc. 14), dorește aplicarea imediată a noilor tarife. Alte deziderate sunt practicarea unor tarife echilibrate între Romtelecom și alte rețele, precum și extinderea modelului LRIC la alți operatori SMP.

De altfel, membrii ANISP nu se consideră concurenți ai Romtelecom, având în vedere că ei stimulează dezvoltarea traficului pe rețeaua Romtelecom.

Șeful serviciului de reglementări explică mecanismul de aplicare a noilor tarife: acordul de interconectare al Romtelecom prevede aplicarea automată a unor tarife mai favorabile aprobate de ANRC.

Directorul de reglementare economică a pieței precizează că tarifele cu amănuntul pentru alte rețele fixe vor fi analizate după ce datele din cadrul situațiilor financiare separate vor deveni disponibile.

ANRC se află deja în stadiu avansat în ceea ce privește procesul de orientare pe costuri a tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele operatorilor mobili cu putere semnificativă, pe baza unui model LRIC.

Romtelecom reiterează disponibilitatea de a colabora cu ANRC, acest lucru fiind exemplificat și de aplicarea deciziei referitoare la bucla locală. Romtelecom afirmă că și-a respectat obligațiile impuse.

Președintele consideră că implicarea Romtelecom în elaborarea acestei decizii este un bun exemplu pentru ceilalți operatori. Totodată, **Președintele** își exprimă încrederea că aplicarea noilor tarife de interconectare va conduce la stimularea concurenței pe piața de comunicații electronice din România.

5. Diverse

Constatând că nu mai sunt alte chestiuni de discutat, **Președintele** mulțumește încă o dată participanților pentru prezență și declară ședința închisă.